

Bocian

Ochrona bociana nie zna granic.

2011-02-17

W grudniu 2010 TP "Bocian" wydało nowe publikacje na temat ochrony bociana białego. Foldery w trzech wersjach językowych: Białoruskiej, Ukraińskiej i Polskiej są efektem zakończonego już projektu „Przyrodnicy oraz służby energetyczne Polski, Ukrainy i Białorusi na rzecz ochrony bociana białego” finansowanego przez Norweski Mechanizm Finansowy w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.

Foldery można poczytać w naszej bibliotece

Ireneusz Kaługa: Bocian biały jest gatunkiem chronionym na mocy Konwencji Bońskiej, Berneńskiej, Ramsarskiej, a także wymieniany jest w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej Unii Europejskiej, jako gatunek zagrożony wyginięciem we Wspólnocie. Jest on także gatunkiem objętym ścisłą ochroną gatunkową. Tereny lęgowe bociana obejmują przede wszystkim Europę, co ma ogromne znaczenie dla zachowania całej populacji światowej.

W celu utrzymania w dobrej kondycji populacji wschodniej bociana, która występuje m.in. na terenie Polski, Białorusi i Ukrainy, Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian” zainicjowało międzynarodowe działania związane z tym gatunkiem. Projekt międzynarodowy rozpoczęto w

roku 2004, kiedy to Towarzystwo zaprosiło do współpracy partnerów ukraińskich (Zachodnioukraińskie Towarzystwo Ornitologiczne). W roku 2009 do projektu przystąpili przyrodnicy z Białorusi (Brzeski Obwodowy Oddział Ochrony Ptaków Ojczyzny).

Nasze działania obejmują m.in. prace remontowe przy gniazdach zlokalizowanych na drzewach i budynkach. Polegają one na odsłonięciu dolotu do gniazd na drzewach, które zarastają oraz wzmacnianiu gniazd na budynkach. Od jesieni 2009 do końca roku 2010, tego rodzaju prace zostały przeprowadzone przy 100 gniazdach. W miejscach, gdzie nie ma innej możliwości zabezpieczenia gniazd, ustawiano wolnostojące słupy z platformami tak, by bociany mogły dalej gnieździć się w okolicy. Takich interwencji przeprowadzono 25.

Najważniejszym elementem projektu jest ochrona bocianów na słupach energetycznych średniego napięcia, na których corocznie dochodzi do porażeń prądem. Są to tak zwane stacje transformatorowe i rozłączniki, na których tylko w woj. mazowieckim ginie każdego roku około 450 bocianów (dane z Rejonów Energetycznych, dane własne z terenu oraz informacje od rolników). Wspomniane urządzenia są modernizowane poprzez wymianę starych rozłączników na nowe i przenoszenie ich na boczną część słupa tak, by ptaki unikały śmiertelnego stykania się z nimi. W projekcie (tylko w roku 2010) zostało zamontowanych 30 takich urządzeń (łącznie na terenie województwa zainstalowano ich już 62, a także zmodernizowano 47 stacji transformatorowych). Pozwoliło to już w pierwszym roku po instalacji zapobiec śmiertelnym porażeniom około 140 bocianów. Rozwiązanie to daje bardzo dużą skuteczność i może być z powodzeniem stosowane w różnych częściach Polski, gdzie rozwiązania techniczne stosowane na urządzeniach energetycznych są podobne. Z doniesień wynika (projekt LIFE - PTOPI), że boćki będą chronione w ten sposób na Podlasiu oraz w woj. warmińsko-mazurskim.

W celu wyeliminowania zagrożeń związanych z zaplątywaniem się bocianów w sznurki, przewidziano ich wyplątywanie z gniazd. Wyplątano je ze 150 gniazd, ratując jednocześnie kilkanaście zaplątanych młodych bocianów. Działania projektowe są popularyzowane poprzez wydawnictwa, które przygotowano w językach partnerów projektu. Są to foldery oraz film o bocianie i metodach jego ochrony.

Projekt jest też przybliżany przez stronę internetową. Jest ona przygotowana w językach partnerów oraz funkcjonuje poprzez istniejące strony Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”, Zachodnioukraińskiego Towarzystwa Ornitologicznego - <http://aves.org.ua/news/6.htm> oraz APB z Białorusi. Elementem projektu jest również wymiana doświadczeń międzynarodowych związanych z ochroną bociana. W tym celu zorganizowano w Polsce seminarium, w którym wzięli udział przyrodnicy oraz energetycy z krajów partnerskich. Uczestnicy projektu zaprezentowali na seminarium dorobek poszczególnych krajów w ochronie bociana białego oraz dalsze plany związane z realizacją projektu.

W projekcie odbyły się również wizyty przedstawicieli TP „Bocian” na Ukrainie i na Białorusi, gdzie zapoznano się ze sposobami gniazdowania oraz ochrony bociana białego.

Dyskutowano także nad strategią ochrony tego piękne ptaka w tych krajach. Ponieważ bocian narażony jest na podobne zagrożenia we wszystkich krajach partnerskich, uczestnicy projektu doszli do wniosku, że dla jego ochrony należy stosować sprawdzone już metody. Projekt ochrony bociana białego będzie kontynuowany w kolejnych sezonach i mamy nadzieję, że będzie się dalej rozwijał i poszerzał o kolejne wątki.

